

TURKIA.

JAPONIJA.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS

IS GIEDRAIČIŲ,
Vilniaus gub.

IS GIEDRAIČIU.

IS MERKINĒS,

İŞ MERKİNİ

J—as K—as.
 ("Šaltinis").

13. HALDING

lams užteksią tų kasmetai valdži
duodamųjų 1250 rublių ir mokin

amųjų 4250 rubli

jusi iš ko atsisteisti. Tas, perpykęs
u atvažiuo viena nakti su savo m...

o vieną naktį su

kalnīngtaustejie darbi. Ē valdī
ba īsrinkta vien dvarponi ir ī
tinis dāziķonas. Priimta ķeļ
nauju narij, ģvenanēiņ nīest
dvarponi. Kalba vīspatavo nē
ķiķa. Tik pabaigō pōdēzio vī
nas ūkinīķas prabilo lietuvisķa
ir tiesiog ģ akis īsdroķē vienam p
mī, ķuris ķebudams draugioj ū
veizētoju, tiek priiprķo bargan s
perfosfato, kad ģ ķelis mētus nē
gal īsparduto. O ūz tā reiki
mōķeti ļabai daug nūpūmēd. D

morejo kas tai atsakyti, bet pirminkas uždegė pošeidį ir galas. Negaliu nepaminti, kad moteris dvarponės, kurios irgi skaitosi nariis, savo veikumą parodė tik tame, kad balsuojant parase ant popieruko pavarde. O šiaip visą laiką tik juokauja, geria arbatą ir daugiau nieko. Man ta draugija išrodo lyg gyvas lavonas. Yra dar kita draugija — vadinas "Ratelis". Prie jo priguli smulkieje. Bet apie tai kita kart.

V—da:

("L. U").

IS KULVOS, Kauno gub.

Kovo 18 d., 2 val. po pietų, pradėjo Neries ledai eiti ir prie Mikuliškių dvaro susispyrę sustojo. Vanduo dvarui pakilo ir užliejo plačius Neries krantus. Mikuliškių dvaro ir Betygalos sodžiaus triobų vos stogų kuburiai besimaitė iš vandens. (Betygalos sodžius už 9 verstų nuo Jonavos). Vanduo ištovėjo iki 10 val. vakaro. Nuostoliai dideli. Mikuliškių dvaro priegriebė daugiau kaip 40 galvijų. Nelaimingiausi Betygalos sodžiaus gyventojai. Betygaloje yra 12 dubų. Joms suskaldžius — 20 ukininkų, 150 dubų liko be duonos. Javai sumirko arba išsibarstė, pasaras susilapo ir pyva, triobės ledai suardė, krosnys sugriuvo, medžius ir malkas vanduo išnešėjo, tvoras sunaikino, magazino grūdai taip pat pasilapo ir pyva. Į sodžių net graudu žiūrėti: tarp ledų kalnų kyso apgrūvę triobės... Betygaliečiai ketina valdžios prašyti, kad duotų pašelpo.

S.

IS VIEKŠNIŲ, Šiaulių apskr.

Mūsų miestelyje yra keletas mokyklų: 2 liaudies mokyklų, viena privatinė ir viena cerkvinė mergaičių mokykla, kurioje mokosi keliolika rusų mergaitė ir kelios žydaitės; lietuvių visai nėra. Ateinantiems metams, turbūt, atidarys 4 kl. miesto mokyklą, nes valstiečiai paskyrė 30000 rub. lnamams pastatyti.

1) Ministerijos liaudies mokyklų mokytojas rusas, lietuviškai moka, bet nemoko skaityti, tik rašyti.

2) Valsčiaus liaudies mokykloje du mokytojai: vyresnysis rusas, antras lietuvis. Mokinių yra apie 120. Malkoms valsčius duoda mokytojiui 120 rub., bet žiemos laikui mokykla esti labai šalta, nes mokytojas labai šykščiai kurena; vaikams susalus, kada nebegalima rašyti, mokytojas šildo juos gimnastika. Mokytojams, kaip matyt, irgi nelabai malonu šaltai mokykloje, nes kuo greičiau iš permainas skubina į savo kambarius, o vaikai turi šalti per išties dienas žiemą. Už 120 rub., rodos, galima būtų šiltai mokyklą laikyti ir nesaldyti vaikų! Taigi, ar negeriau padarytų mūsų valstiečiai, kad duotų mokytojiui pinigais, bet malkomis? Manau, jog tada mokykla būtų šilta ir vaikams nebereiktų šalti. Baigias mokslo metai, tada tik ponia Mėnė (mokytojo pati) pradeda mokyti mergaites megzti. Tik visai nesuprantu, kodėl nemokė per žiemą, o pradeda tik už 4 savaitę prieš vėlykas? Juk mokslo 25 rub. gauna ne už tris savaites, bet už visus metus?

Vingyras:

("V-tis").

IS ROKISKIO, Ežerėnų apskr.

Vasario 23 d. buvo metinis visuotinis "Saulės" draugijos skyriaus susirinkimas, kuriame sutarta visomis įiegonis stengties įkurti Rokiskyje progimnaziją.

Grapas Przezdzičskis pavedė progimnazijos naujai dykai 12-čiai metų savo namus.

Draugijos skyriaus išde pasirodė esama 562 rub. 97 kap.

Nutarta: 1) rinkti aukas progimnazijai per knyges, 2) sudaryti pajininkų draugiją, 3) pajininkų draugijos įstatams išdirbti išrinkti komisiją.

Sis paskutinis darbas, išrinkti komisijai, pavesta valdybai.

Valdyba pasiūlo ir šimet ta patį, tikiet vieton prasišalinusio kun. Immano, į revizijos komisiją išrinktas kun. V. Zapkus. Žiobiško klebonas.

IS LEPLAUKŲ, Telsių apskr.

Mokykla, sako, yra apšvietimo įstaiga, tik ne pas mus, Leplau-

kuose.... Ko mūsų vaikai mokosi? Tabaką rudyti, su žydėmis ir žydžiais miesčiųkyje pestis, plustis! Oi, kiek mums, tėvams, vaikai visokių nesmagunų pridaro. O vis dėlto, kad mokykla neturi ant mokinių jokios geros įtekmes. Neva lanko jie tą mokyklą "učilišcia", bet mokslas ten pasuktinis. Daugumas vaikų ir neleidžia — gaila drabuzio ir apsiavimo! Pirmiau buvo virš 40 vaikų, dabar kasžin ar liko pusė to. Mokytojas daugeliui netinka, kad mažai mokykla rūpinasi: kartais pradeda mokslą 10—11 valandą ryto; tankiai vaikai palikti mokykloje pats vieni ko sprandų sau nenusitinka. Skundėmės nekarta ant jo ir žemiečių viršininkui, bet iš mus pačių atsirado toki, kurie palidiję, kad mokytojas "geras". Mokytoja labai užstoja mūsų viršininką V. J. Valsčiaus rinktiniai, matydami mokytojaus apsilėidimą, per sueigą norėjo sumazinti algos ant 100 rub., tačiau, nesant vienybės, tai nenusisekė. Bet gi atsisakėme mokyklą taisyti, už tą va butas lygiai tvartas... lubos įlinkusios, krosnys kiauros, viskas yra, net nemalonu įeiti. Toliau pas M.—vui gera, nes alga čia gan didelė. Mes vis galvojame, kaip čia nuo p. M.—vo atsikračius, bet toki ponai sunku nusikratyti. Inspektorius čia retai apsilanko, žmonės apsnūdę. Jie neįmano, kad gali drąsiai reikalauti idant jiems atsiųstų direkcija mokytoją lietuvi. Ir Dievs žino, kuomet mes iš mokyklos turėsimė naudą, kuomet sulauksime savo žmogaus, mokytojo lietuvi, kuris, rasi, vaikus nors ant knygų pamokytų, nes ir kunigas čia per metus vos 5—6 kartus atsilanko ant lekcijų.

Esus-nėbėsus.

("L. U").

IS BERNOTAVO, Telsių apskr.

Sausio pabaigoje buvo rinktinė sueiga paskirstymui valsčiaus ponomas algų. Atvažiavo ir žem. viršininkas iš Plungės. Valsčiaus apnolai visuomet reikalauja algas pakelti, bet ne visados sekėdavos. Šį kartą pasisekė labai gerai. Raštininkui pakėlė ant 200 rub., o kitiems ant 100 rub. Iš pradžių rinktiniai nesutiko, bet buvo pareikalauta, kad persikurti į dvi dalis. Pasirodė kad du trečdaliu nesutinka pridėti, bet žem. viršininkas, ar tyčioms ar netyčioms, suskaitė, kad tik trečdalis nesutinka; raštininkas tuoj tą įrašė į nutarimą ir noroms nenoroms turėjo rinktiniai sutikti.

Esus-nėbėsus.

("L. U").

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

IS SUVALKŲ, Kovo 13 d. iš kalėjimo, paleido

Tamasių Lipinską ir Jurgį Puką, abudu nuo Liudvinavo; prasidėjo pirmas 5 mėn. ir 22 d., antras — 2 mėn. ir 14 dienų. Lipinsko klausinėjo apie "Sviesą", apie Grinius, apie S. Matulaitį, ar pardavinėjo atsisaukimus ir knygas. Lipinskas nepažįsta nei rašto, nei spaudžinto nepaskaito. Puko klausinėjo apie visos Suvalkijos atsitikimus ir už viską kaltino. Kaip pasisekė nieko nežina, ir negirdėjęs, tai tie tyrinėtojai jam ir sako: "nejaugi tu gyveni be girdėjimo ant svieto?" Puko klausinėjo ir žandaras, ir policmeisteris, ir svarbesniųjų reikalų tyrinėtojas ir kalėjimo viršininkas Pyžalskis. Tankiausia kvosdavo apie socialistų revoliucionierių ir apie socialdemokratų partijas, kur, kas, ką parduoda: kokius laikraščius, "Žariją", atvirus laiškus, atsisaukimą ir lietuvių tėvus? Taip pat klausinėjo, kur tie eserai ir esdekai ginklus turi, už kiek pinigų jų parsigabeno. Tyrinėtojai žino, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

sos valdybai, nes ji jokios algos negauna; bet daugumą užrėkė, kad visą pelną palikti kasos valdybai, išskyrus 100 rub. pragerimui. Dar buvo pakeltas klausimas apie uždarą šventadieniais viešinamio, bet kaip kiti žmė šaukti, kad neuzdaryti, bet dar, girdi, antrą atidaryti, tada jiems pritarė ir kiti. Taip pas mus vėl viską degtinė valdo.

Putinelis.

("L. U").

IS PLAKTINĖS, Naumiesčio apskr.

Kovo 25 d. Kriukų miestelio žemsgaris, vokiečiai, peršovė koki ten Klimanskį. Mat jau pora metų, kaip jam reikėjo stoti į Naumiestį prie "liosų". Bet jisai ligisio būdo nestojęs ir vis slapstėsi. Tasa žemsgaris sužinojęs, jog Klimanskis gyvena Plaktinėje (Kuro kaimė) pas savo uošvį, girtos sągė, nuvyko tenai. Klimanskis, užkluptas policijos, spruko miškan. Tada anasai žemsgaris, negalėdamas jo kitaip pagauti, palaido jam pakulniui šešis šuvis ir iš revoliuorės. Paskutinis šuvis patikė nabagui į strėnas ir išėjo kiaurai per šoną, iš ko į pusantros paros nabagėlis ir pasimirė. Tyrinėjimas jau buvo, tačiau ligisio nežinia, kuoni šis dolykas užsibaigė.

("Saltinis").

IS BUTVIEONIO, Pajevonio v., Vilkav. apskr.

Kovo 27 dieną Vištyčio žandaras su dviem žemsgariais darė kratą pas K. Nykštaitį. Pasiėmė kelias knygeles ("Vadovas į sveikatą", "Tilžės kalendorius", "Girtuoklystė mūsų rykštė", "Lietuvos kanklės") ir suareštavo Nykštaitį sunų, kuris, buk, prisidėjęs buvo prie ciclikių.

V. S.

("Saltinis").

IS MARIJAMPOLĖS, Balandžio 3 d. taisynt daržinę

nugriuvo ant pėdžių iškeltas stogas ir prislėgė Marijampolės apskritinį matininką (pavietinį kamarninką), p. Dabkevičių ir jo tarauktę. Išėmus juos iš griuvėsnių — Dabkevičius neužilgo pasimirė. Tarnatė išliko gyva, bet kojas turi sulaužytas. Kaimietis.

("Saltinis").

IS MARIJAMPOLĖS, Kovo 28 d. buvo ketvirtoji pas-

kaita. P. Damijonaitis paskaitė apie Šveicarijos mokyklas; gana gerai parašyta. P-lė Čunkytė pranešė apie moterų rankų darbų mokyklas. Parodė savo Kauno mokyklos mokinių darbelius, kurių keletą publika čia-jau nupirko. Darbeliai gana gražūs. Pranešė apie tos mokyklos mokinių darbelių parodą, kuri busanti Kaune nuo gegužio 1 riki 10 d. Publikos buvo nedaug, be to dar ir mokiniams šiuo kart nebuvo galima, nes kolekciijos. Vabalėlis.

Suimtas inžinierius P. Vitkauskas, "Sviesos" sekretorius.

("L. U").

IS KETURVALAKIŲ, Vilkaviskio apskr.

Pas mus kas metas rudenį atsisabstė iš Rusijos kailiadirbis rusas, ir čia pabuvęs ligi pavasario ir surinkęs 400—500 rublių vėl keliauja savo kelias. Ar nevertėtų ir lietuviams užsiimti dirbimu kailių, kam-gi duoti svetimatui išsinešti tokią kruvą pinigų?...

Nors valstiečiai savo nutarimais ir privertė šventadieniais uždrausti visas aludes, monopolį ir traktierinę, bet kailurie žmonės dabar jau gaila, kad taip padarė, nes dabar, atėjus šventadienių į mokyklą, kad anie turi ginklus ir pinigų kasas, tik nesuseka, kur tai yra. "Pasakyk, sako, tai daug pinigų gautsi ir tau nereiks dirbti, galėsi gerai gyventi".

Tai kaip pildomi pas mus nutarimai. Velnio Muzikantas.

("L. U").

IS SEINU, Suvalkų gub.

Balandžio 6 dieną Seinų miesto trikliausėje mokykloje prasidės kytimai norintiems įgyti mokytojo teises. Prie kvotimo prieidžiama jaunikačiai nejaunesni kaip 17 metų ir mergaitės — 16 metų. Jie privalo pristatyti: 1) trumpus savo gimimo metrikus; 2) palidijimą iš viršaičio apie luomą; 3) dvi savo fotografijas; 4) mokytojų užmokesnio 3 rub., kurie ne gražinama, kad ir neišdavus kandidatui kvotimo; 5) palidijimą iš mokyklos, jeigu kas turėtų, ir 6) palidijimą iš gubernatoriaus apie išsilikumą; nepristatčius šie

palidijimą, mokyklos vyresnybė pati paklausia gubernatorių apie kandidatą.

Stojusieji prie egzaminų bus klausinėjami iš tikėjimo, rusų kalbos, rusų istorijos ir geografijos ir privalys duoti pirmoje mokyklos klasioje po dvi bandomo lekcijas.

Norintieji bus kvociami ir iš lietuvių kalbos, tik reikia apie tai paminėti savo prašyme.

Kvotimai tęsis visą savaitę. Tuo-pat laiku bus kvociami ir valdininkai, kurie nori įgyti pirmąjį valdininko laipsnį (rangą). Kvotimai jiems kur-kas lengvesni.

Gruodžio 15 d. prie kvotimo stojo 10 žmonių, o jų tarpė tikiet vietin-vienas lietuvis — p. Petras Ju-kaitis.

Pr. Bražys.

("L. U").

IS GELGAUDIŠKIO, Suvalkų gub.

Dvarą valdo Komaras. Jis labai klausio dabartinio raštinės pėdėjo, vokiečio Amono. Valsčius, prisidedant Komarui, laiko čia dvi mokyklai, lietuviams ir vokiečiams. Gelgaudiškyje vokiečių maza, ir jų mokyklą maza kas telanko. Tad vokiečiai bijo, kad jos neisektų į Sakių dvarą, kur yra kirkė ir gyvulinis pastorius. P. Amonas vis sokaiais būdais prikalbinėja mažųjų dvarų valdininkėlius katalikus, kad savo vaikus leistų į vokiškąją mokyklą. Kai kurie, bijodami ar tinkdami jam, ir leidžia, bet mokinių skaičius vis dėlto maza tepadidėja. Amonas prikalbinėja Komara, kad jis rūpintųsi lietuvių mokyklą iškelti, kur į sodžių, ir vaitą kursto, kad valsčius nutartų tai padaryti, ir pats buvo atbėgęs į sueigą. Tik valstiečiai, viską su-nižinoje, nutarimo nepadarė. Dabar Amonui belieka Komaras. Tik abejotina, ar Komaras, pats budamas, katalikas, įpanorės skriausti katalikus, iškeldamas mokyklą ten, kur kunigas negali jos pasiekti, o paliktų ant vietos vokiškąją mokyklą, kur valstiečiai, žinoma, vaikai neis; jie įieško mokytojo kataliko ir savo tikybės mokslo.

Braiž.

("V-tis").

IS NAUMIESCIO, Suvalkų gub.

Neseniai iškėlė kamisorių. Kai kurie tos apskrities vaitai suvažiavę, sudėjo pinigų ir nupirko dvanas, nebeut už tai, kad jų neprižiurėjo. Bene geriau būtų buvę, kad tuos pinigų būtų savo valstiečių apšvietimui paskyrę. Rasit.

("V-tis").

IS RYGOS, Baltijos pajurio laikraštinių

suvaziavimas buvęs labai gyvas. Išrinktas nuolatinis tokiems suvažiavimams taisyti biuras. Nutarta įkurti Baltijos pajurio laikraštinių sąjungą. Ikišiolei įvairių tautelių laikraščiai prikašiojo vieni kitiems, kad skirsis nuo valstybės, kad esą dideli socialistai, ir tt. tuo tikslu, kad vyriausybė imtų tą tautelių persekioti. Tokį siundymą susirinkimas papieikė. Įgijūni atstovai nesusėję atvykti, bet pranešė telegrama pilnai užjaucią suvažiavimą.

("V-tis").

Be čia į visų šalių visi gieda nuolatinę giesmę: "Lietuviute, nekelt kojos iš sodžiaus, nevaižiok į miestą, nes ten pavojus tavo dorai"!

As gyvenu Amerikoje daugelį metų, esu buvęs mažuose ir dideliuose miestuose tarpe mūsų išėiviu, iš savo tarnavimo pažįstu dorą, bet niekad neesu girdėjęs, kad nors viena lietuviute būtų kur neįėjusi ar buvusi prostitucijos namuose.

Sinclair'as garsioje savo apysakoje "Pelkėse" (The Jungle) įdėjęs ju ten net dvi; gal kas iš lietuvių ir žino apie tokius atsitikimus, bet aš, da kartą drąsiai atkartoju, apie juos niekad niekur neesu girdėjęs.

Lietuviutės iš prigimimo yra doros; kam joms Amerikoje uždarbiauti nedorumu, kad jos gali padoriu būdu užsidarbiauti sau duoną ir da kėlėt centų susitaupyti? Kam vagiui, atėjus Amerikon, vogti, kad jis padoriu būdu pelno daugiau, nekaip pelnytų vogdamas?

Labai gali būti, kad dideliuose miestuose Lietuvos ir Latvijos mokyklos doroms kaimietėms yra didesnis pavojus; ten, mat, yra buiriai dykaujančios rusiškiosios kareivijos. Bet vis dėlto tas praradimo doros pavojus nėra taip didelis, jeigu mergelės laima gerą darbą, tinkamą užsiėmimą, jei turi priderančiai sutvarkytas draugijas ir gražiai mokomos, kuo privalo

sinauksitė — šešias labai originalias juostas. J. Gužas, P. Virbickas, B. Buracas — medžio drožinių. R. Masionutė — juostų divoną, dvi staltieses, dvi juostas ir vieną šaukštą. O. Matusėvičienė — juostą ir dvi priejuostas. O. Kliučinskaitė — tris priejuostas. A. Matukaitė — priejuostę. Nemaža dar daiktų yra kelionėje, kuriuos apturėję vėliau apgarsins.

Liet. Dailės Draugijos Valdyba.

("V-tis").

AR DRAUSTI LIETUVAITES NUO MIESTŲ; AR JAS GLOBOTI?

Dažnai girdime kunigus ir svietiškuosius inteligentus draudžiant kaimo mergaitėms, kad neitų į miestus uždarbiauti. Tą-pat skaitome žurnaluose ir laikraščiuose: "neikite, sako, jaunosios mergaitės, į didelius miestus uždarbiauti, nes tai pavojinga jūsų dorai; pasilikite, kur buvusios, kaimuose; ten smagus, ramus ir šventas gyvenimas"....

Jų nuomone, išėina, kad — jys lietuviutės, kaip buvotė kaimietės, taip ir pasilikitė kaimietės, o mūsų miestus, kaip buvo užėmę, tai ir tebežiūna žydai, lenkai, vokiečiai, rusai ir kiti svetimatčiai.

Dar turiu daktarui pasakyti, kad aš turiu tiesą savo nuomonės turėti ir jas viešai skelbti, ne pasisakant. Ar Dr. Rutkauskui patinka ar ne. Ar Dr. R. nesupranta, kad liepti kam nors teip manyti kaip jis mano yra įžeidžiantis baudžiauninkų dvasios, o baudžiaivos laikai jau pranyko ir tikinčių vaikų velti tikisi plakti baudžiauninkus dvasios, kaip jų tėvai plakti baudžiauninkus kaimiečius.

Teip, daktare! užmiršk amatą! Jūno, plakancio baudžiauninkus, o polemikoje pasimokyk logikos, kad tavo išvadų jūno ne būtų juokingi.

Dabar pasikalbėkime apie „išgamas“. Daktaras Rutkauskas, aukdamas lenkams „visus mūsų išgamas“, nepaiskina, kas tai yra „išgama“? Iš jo išvadų jūno manyti reikia, kad „išgama“ yra kiekvienas lietuvis, kuris bendrauja su lenkais, kuris su jais rišasi kokių nors ryšių. Kodėl tad bendravimas vien su lenkais daro lietuvi „išgama“? Ar ne tą patį reikia besiribimas su jeb kokia kita svetima tauta? Juk yra tik vienas sąlygas, visiemis, ir tik bepročiai to ne mato. Jei gi tad besiribimas lietuvi su kita tauta daro jį išgama, malonėčiau žinoti, kiek yra išgama ir tikrų lietuvių mūsų tautoi? Gal Dr. Rutkauskas tą paaiškintų?

Dr. Rutkauskas sako, buk „ryšis, risantis lietuvi su lenkais, supuvis ir suirus“. Ant to aš staciškai atsakysiu, kad Dr. Rutkauskas klysta, ar savo apjaukime, ar dėl stokos logikos klysta. Ryšis, risantis lietuvi su lenkais ne suiro ir nesurs, ar tas Dr. Rutkauskui patinka ar ne. Gal garbus daktaras Rutkauskas nesupranta, kas tai yra ryšis risantis tautas, tai paaiškintų, kad ne vienas ryšis risa lietuvi su lenkais, jį yra dėsčiai, šimtai, ir visi ryšiai yra teip tvirti, kad jų ne jokia galybė nesudarys.

Yra ryšis žmogystės, kuris risa visas tautas į vieną žmonių šeimyną. Tas ryšis daro visus žmones brolius ir seserims; kas to ryšio nepripažįsta, tas nustoja būti žmogumi, tas yra tikras „išgama“.

Aščiau matomu broliškų ryšių tarp tautų yra ryšis kraujo. Tą ryšį negalima su lenkais kunigaikščius Gediminas, atiduodamas savo dukterį Aldoną lenkų karaliui Kazimierui, o Jagaila, didis kunigaikštis Lietuvos, užtvirtino tą ryšį pajamdamas sau už moterį lenkų karalienę Jadvygą, ir uždedamas ant savo galvos lenkų vainiką. Tas ryšis atsikartoja visose lietuvių lenkų ir lietuvių, ir rasi sumaišytą kraują tarp kunigaikščių, bajorų ir prastų kaimiečių. Tas nėra „užmirštą sapną“, nes ir dabar tas pats darosi teip Lietuvoje, Lenkijoje, kaip ir čia Amerikoje. Ar tu faktai Dr. Rutkauskas turės drąsą užgynyt?

Svarbiu ir mažom ryšių yra ryšis kultūros ir dvasios. Lietuvis genijai pripildė lenkų literatūrą, poeziją, muziką ir dailei tautiškais pajautimais, dvasia ir galia. Lietuvis lenkijoje kalboje gerėjęs tais dvasios vaisiais ir surisio savo pajautimus su pajautimais ir kultura lenkų, ir tas ryšis patol bus, pakol liks nors vienas spindulys tokiu būdu dvasią ir kultura sujungtų tautų.

Toliau, risa lietuvių su lenkais neapsakytas skaitlius reikalų paprasto žmogaus gyvenimo: vaizbos, pramonės, kas matome iš pačių lietuvių apgarsinimų lenkiškuose laikraščiuose, ir lenkų lietuviškuose.

Ant galo risa lietuvių su lenkais vienoda nelaimė, — sugriautas politiškas buvis — svetimas jungas.

Kas dris paskyti, kad tie visi ryšiai supuvo ir suiro?!

Galime nepripažinti Lublino ir Horodlo unijos. Galime nedalyvauti lenkų susirinkimuose, organizacijose, kongresuose ir visuose tautiškuose ir kultūriškuose darbuose, bet negalime suardyti visų ryšių, negalime atsisukti nuo lenkų ir ne tik nuo lenkų chiniška siena, nes kaip vanduo, plaukdamas, iš visų upelių į jūras rišasi ir mašios, teip ir žmonės mašios ant tos žemės ir rišasi visokiais ryšiais, kuri išvengti ne galima, ir vengti nėra reikalo.

Laimė ir gerovė tautų nesiremia ant jų atsisakymo nuo kitų, bet ant sutvarkymo savo reikalų ir terptautiškų prietikių. Todėl, kas pripažįsta terptautiškų ryšių, nėra išgama, bet tas kurs jį išizda juom yra.

Išgamos yra ir tie, kurie, gimę kaimiečiais, vadina savo brolius

„burutėms“, kurie, pasikėlę ant augsteno laipsnio, nori, užsidenę vardu „inteligento“ atsiskirti nuo žmonių, kurie prie kiekvienos progos nori augstesniais pasirodyti už savo brolius, apsisiaučia fraku, kurie visus kitus žmones nori padaryti baudžiauninkais, risti juos prie savo ne visada protėgių nuomonių. Žvilktėk į veidrodį Dr. Rutkauske, o pamatysi „išgama“.

J. J. Hertmanavičia.

Kadangi rašantis šitą iš tikro buvo asabiškai užgautas pirmiau, tai redakcija ne gali jam uždrausti tokiu jau būdu atsakyti. Patarlė juk sako: kaip šuktelsi, teip tau girioj atsakys. Kas ant kito, asabiškai jį niekindamas, užsiuola turi but pasirengęs, kad jam tuom pačiu užpultais atsakys. Bet drauge turime apreiškinti, kad asabiškiems užsiuolindėjimams ant ypatų laikraščiai ne gali but panaudjami. Turinti rokundas su ypatomis, turi tas rokundas su ypatoms ir užbaigti. Kas į tokius vaidus, traukia draugiją, savo piktumus išreikšdamas laikraščiuose, juose nori atlikti asabiškas rokundas, tas skriaudžia draugiją. Todėl uždaroame visus tolesnius ginčus tarp H. ir Dr. R. Iš asabiškų besikolijimų draugija ne gali nieko gero laukti, asabiškijie besikandžiojimai, nors jiems but panaudojama ir svarbi medaga, laikraščiams ne tinka. Svarbiems reikalams reikia panaudoti svarbesnius motyvus negu ypatų kandžiojimą. Red.

IS PO AMERIKOS RAŠTININKŲ PLUNKSNO.

KĄ GYVENIMAS MAN REISKIA.

Rašo Jack London.

As gimiau darbininkų luomoje. Anksti pažinau užsiedimą, išdidumą ir idealą; patenkinimas jų buvo mano vaikystos uždavinium. Mano apystovos buvo nedarytos, šurkšties ir žalios. As neturėjau jokios apidarios, tik greičiau augstindairą. Mano vieta draugijoje buvo apacioje. Čion gyvenimas nedavė nieko daugiau kaip tik niekingumą ir išvirkinimą teip kuno, kaip ir sielos, nes čion ir kunas ir siela buvo alkinami ir kankinami.

Virsni manęs styrojo milžiniškas draugijos triobesis ir man rodė, kad vienintelis išėjimo kelias yra augstyn. Į šitą triobę as anksti pasiryžau įsigauti. Ten augstai vyrai dėjo juodus drabužius ir virtus marškinius, moters gi puosės gražiais pareidais. Ten buvo teipgi gerų daiktų valgymai ir pakaktinai jų. Tiek daug kas liečia kuną. Ten buvo daiktai sielai. Virsni manęs, as žinau, buvo dvasios besaunyliskumas, grynas ir kiltas manymas, jautrus protiškas gyvenimas. As žinau tą viską, nes as skaičiau „Pamarės Knygyno“ romanus, kuriuose, išskiriant niekus ir prietikių įjėskotjus visi vyrai ir moters turėjo puikias mintis, kalbėjo gražia kalba ir veik garbingus darbus. Žodžiu, as tikėjau, kaip į saulės užtekėjimą, kad augstiau manęs buvo viskas puiku, praklinu ir miela, viskas, kas gyvenimui duoda gražumą ir vertę, viskas, kas padaro gyvenimą vertu gyventi ir kas atlygina žmogui už jo sunkų darbą ir kankinimą.

Bet nevisiškai yra lengva išsikasti iš darbininkiško luomo — upatingai jeigu jam truksta idealų ir svajonių. As gyvenau ant ukės Kalifornijoje ir jokių budu negalėjau surasti lipnės lipi augstyn. Anksti as emiau teirautis apie palukanas skolijamiems pinigams ir varginau savo kudišką smegenis permanymu vertės ir išnašumo to indomaus žmogaus išradimo, sudėtinės palukanos. Toliaus, as apskaičiau kainas mokamų visokio amžiaus darbininkams algų ir pragyvenimo lėšų. Iš šito visų suzinėjimo as patyriau, kad jei as pradėsiu tuojau ir dirbti, tausodamas iki penkių dešimčių metų amžiaus, tai as galėsiu mesti darbą ir imti dalyvumą pasigėrėjimui ir gero daly, kuri bus atdara man augstesnėje draugijoje. Žinoma, as griežtai pasiryžau nevesti, visai užmiršdamas tą didįją nelaimės uolą darbininkų luome — ligą.

Bet gynybė, kuri buvo manyje, reikavo daugiau negu šykštaus grandymo ir rinkimo buito. Teip pat dešimties metų pradėjęs kaip laikraštvalkis ant miesto gatvių,

as išvydau atsimačius man padėjimą. Viskas aplink mane buvo niekinga ir išvirkinis, augstiau gi manęs buvo vis tas pats rojus, įgijimo laukiantis; bet lipnės lipi buvo kitokios. Dabar buvo vaizbos lipinės. Kam tautoti pinigų ir dėti juos valstybės pinigų, kuomet pirkdamas du laikraščius už penkis centus, apsiuokęs gali juos parduoti už dešimtį centų ir padvigubinti savo pinigų? Vaizbos lipinės patiko man ir as emiau svajoti save pastosiant plikagalviu ir pasekmingu pirklį kunigaikščiu.

Bet kokias tai svajones! Turėdamas šešioliką metų as jau įgijau kunigaikščio vardą. Bet šitau vardas buvo man duotas garbiu plėšiku ir vagiu, kurie mane vadino „Austerių paratų kunium“ ir čia as pasiekiau pirmąjį vaizbos laiptą. As buvau pargelbon vieną vyrą. Kaip kapitonas ir savininkas as imdavau grobinio du trečdalius ir pagelbininkui duodavau trečdali, nors pagelbininkas dirbo teip pat sunkiai kaip ir as ir statė pavojun savo gyvastį ir laisvę nemaziui už mane.

Sitas laiptas buvo augstybėmis, prie kurių as lipau vaizbos lipinėmis. Vieną naktį as rengiausi užpulti chinus žvejus. Virvės ir tinklai buvo verti doliarų ir centų. Tai buvo grobimas, tą išpažystu, bet tai tikrai buvo kapitalizmo dvasia. Kapitalistas paima nuo lygių jam žmonių turtus rabatu ar sulaužymu žodžio, arba senatorių ir augstųjų teismų teisėjų papirkimu. As buvau tik neprinokęs. Tai buvo visas skirtumas. As vartoju šautuvą.

Bet mano pagelbininkas tą naktį buvo vienu tik nevykėliu, prieš kurio kapitolistai ugnia spirdavo, nes ve toki nevykėliai didina išlaidas ir maziina pelną. Mano pagelbininkas padarė vieną ir kitą. Jis ve per savo neapziurumą padegė didįją buorę ir visai su naikino ją. Tą naktį nebuvo dalybų ir chiniškieji žvejai buvo turtingesni tinklais ir virvenimis, kas mums neteko. As buvau nušvilpinęs ir negalėjau užmokėti šešias dešimtis penkių doliarų už naują buorę. Palikau valtį ant inkaro ir išplaukiau mažą huteliu į Sakramento upę grabačioti. Man pasitrukus šalin kita piratų genda išvogė mano valtį. Jie pavogė viską, net inkarus, o paskui, kaip as suradau vandens nešamą, sunaikintą laivą, pardaviau jį už dvidešimtis doliarų. As auslydau atgal ant vieno laipto ir niekuomet nemieginau daugiau vaizbinės lipinės.

Nuo to laiko as be mielaširdybės buvau išnaudojamas kitų kapitalistų. As turėjau raumenis ir jie darė pinigų iš jų. Kuomet as tik labai prastai pragyvenimą turėjau. As buvau jureiviu prie buorės, prieplaukos ir upės laivėlio darbininkų; as dirbau skardinį ir kitų daiktų dirbtuvėse bei skalbyklose; as karpiau vėją, valiau kitiems ir ploviau langus. Ir as niekuomet negavau pilno atlyginimo už savo darbą. As žiurėjau į skardinį dirbtuvės savininko dukterį raturą ir maniau, kad iš dalies tai mano raumenys ką gelbsti ratams risti jų timpos ratlankiais. As žiurėjau į dirbtuvės savininko sunų, emantį kolegijon ir žinojau, kad tai mano raumenys, ką iš dalies apmokėjo už vyną ir gėrą draugiskumą, kuriuos jis turi.

Bet as to nelaikiau blogu. Viskas buvo žaislu. Jie buvo stiprūs. Gerai gi, ir as buvau stiprus. As prasiskinsiu kelią į vietą jų tarpe ir darysiu pinigų iš kitų žmonių raumenų. As nesibaiminau darbo. As mylejau sunkų darbą. As tariaus varytis, dirbti vis sunkiau ir ant galo tapti draugijos ramščiu.

Ir kaip sykis, laimė! lemant, atradau darbą, kuris buvo tos pačios nuomonės. As norėjau dirbti, o jis dar daugiau norėjo, kad as dirbčiau. As maniau be simokinas amato. Po teisybei gi, as užėjau vietą dviejų vyrų. Man matės, kad jis daro elektro-techniką iš manęs, kuomet iš tikrųjų darė iš manęs penkis dešimtis doliarų per mėnesį. Du vyrai, kurių vietas as užėjau, gaudavo po keturias dešimtis doliarų per mėnesį; as atlikau jų abiejų darbą už trisdešimtis doliarų per mėnesį.

Sitas darbdavis kuone užkamavo mane visai. Galima mėgti auste-

rius, bet per daug austerių atsimačius. Teip pat buvo su bosta valgyti. Begalinis darbas pabodo man. Atsinorėjo jis man visai masyti. As bėgau nuo darbo. As buvau kitokios, slinkdamas nuo vieno durų pas kitas, besibastydamas po Jungtinius Valščius ir kruvinai prakaituodamas po skurdynę ir kalėjimus.

As buvau gimes darbininkų luome, o dabar, amžyje aštuoniolikos metų, as buvau žemiau to laipsnio, nuo kurio pradėjau. As buvau draugijos ponamį, poženinėse skurdo gėlmėse, apie kurias nei gražu, nei pridera kalbėti. As buvau rusų, bedugnė, žmonių srutynė, mūsų civilizacijos mėsakloj ir lavonbutį. Tai yra draugijos triobėsio dalis, apie kurią j nenori žinoti. Vietos stoka verčia mane čia nekaltėti apie tai, tiek tik pasakysiu, kad tas, ką pamaciau ten, baisiai mane išgandino.

As baimės buvau užvartytas ant minties, jog as mačiau mogaus kvailybės painiosios civilizacijos, kurioje as gyvenau. Gyvenimas buvo maisto ir prieglaudos dalykų. Apturėjimui maisto žmonės pardavinėjo daiktus. Pirklis pardavinėjo batus, politikierius savo vyriškumą, o žmonių atstovai, su šeimomis, žinoma, pardavinėjo savo užsitikėjimą, kuomet kuone visai pardavinėjo savo garbę. Moterys teipgi, ar tai ant gatvės, ar šventame moterybės rvyšy buvo linkiosios pardavinėti savo kuną. Visi daiktai buvo prekėmis, visi žmonės perkami ir pardavinėjami. Viena pėkė, kurią darbas turėjo į pardavimą, buvo raumenys. Darbo garbė buvo be kainos prekyvietė. Darbas turėjo raumenis ir tik vienas raumenis į pardavimą.

Bet ne tiek daug šitas, kiek jų materialybė mane pikino. Rods, šitos puikiai apsisaitę, puikios moters plepėjo saldžius idealpalaičius ir brangias dorybepalaukas, bet nežinintį ir jų plepėjimą svarbiausiu jų gyvenimo tikslu buvo materialybė. O jos buvo tokios sentimentalistika saunmylos! Jos prisidėjo prie visokių labdarbių ir išvedė aukštien viena būlį valgydamas visą tą laiką valgi ir dėvėdamas gražius drabužius, pirktus pelnais, kudiško darbo krauju suuptais ir prakaituojamu darbu ir pačia paleistutyste. Kaip as užsiminiau apie šituos dalykus, laukdamas savo nekaltybėje, kad šitos Judos O'Grady sesers tuojaus nūms savo nudarytus krauju šilkinis ir gražnas, tai jos užsikarščavo ir emė pykti ir sakyti man pamokslus apie taupumo stoką, girtuoklybę ir prigimtą nuopuolimą, atgabenčius visas nelaimes po žemio draugijai. Man užsiminus, kad man nesimato, idant taupumo stoka, girtuoklybė ir nuopuolimas versty pusiau užbadėjusių šėsių motų kudikį dirbti dvyliką valandų kasdien pietinėse medvilnės darbynėse, tai šitos Judos O'Grady sesers emė man prikaisti privatinį gyvenimą, išvadino mane „agitatoriumi“, lyg kad tas ištikro sutalkyti giuči.

Negeriai man vyko ir su pačiomis galvomis. As maniau rasiąs žmones grynus, kiltus ir jautrius, kurių idealai yra skaitūs, kilti ir jautrūs. As perėjau per vyrus, uzimančius augstas vietas: pamokslininkus, politikierius, vaizbius ir redaktorius. Valgiau su jais, geriau vyną su jais, važinėjau automobiliais su jais ir tyrinėjau juos. Teisybė, atradau daugybę, kurie buvo valgi ir praklini, bet su mažu išėmimu, jie buvo be jautrumo. Tikrai tikliu, kad išėmimus galėčiau suskaičiuoti ant savo rankų pirštų. Kurie buvo be jautrumo supuvimu, negrynių užteršto gyvenimo, tie buvo tik nepalaidotais lavonais — švariais ir kiltais, kaip gerai išlaikytos mušijos, bet nejautrus. Prie šitų ypatingai galiu priskaityti profesorius, mano sutiktus, žmones gyvenančius sulyg žemyn einančių universiteto idealu, „beaistrin sekimu beaistrinio inteligentiškumo“.

As sutikau žmones, kurie minėjo Rinties Kunigaikščio vardą sau užsiuolimuose ant karo, o kurie grudo į rankas šautuvus Pinkertonams šaudymui straikečių su po patį dirbtuvėse. As suėjau su žmonėmis baisiai pasipiktinusiiais laizybėmis muštynėmis, o bet patys buvo dalyvininkais miesto dalkymo, užmušančių kasnės daugiau kudikių negu krūvinų j Erodo ranka jų užmuše.

As šnekejausi viešbučiuose ir

rateliuose, namuose ir Pullmano vagonuose bei laivų krasėse — pramonijos kapitonais ir stebėjais, kaip mažai jie keliauja po išminties sritį. Iš vienos pusės as patyriau, kad jų protas vaizbos prasmėje buvo anormališkai išdirbtas. Teipogi patyriau, kad jų dorumas vaizbos reikaluose buvo nieku.

Tas patogus, aristokratiškos išvaizdos kiltunas, buvo nebyliu korporacijų valdininku ir įrankiu, slapta apiplėšiančiu našles ir našlačius. Tas kiltunas, kuris rinko gražiausias laidas ir buvo ypatingu rasliavos globėju, mokojo išpirkimą storažandžiui, juodakruosčiui valščiaus mašinos viršininkui. Tas redaktorius, kuris garsino patentuotus vaistus ir neisdriso pasakyti teisybę savo laikraštyje apie patentuotus vaistus, bijodamasi ne tekti apgarsinimo, išvadino mane niekišku demagogu, nes as jam pasakiau, kad jo politiškoji ekonomija yra pasenusi ir kad jo biologija yra vieno laiko su Plyniujumi.

Tasai senatorius buvo žiaurus, be mokslo mašinos viršininko įrankis ir vergas šunelis; teip pat gubernatorius ir augstutinio teismo teisėjas. Taisi žmogus, blaivai ir sirdingai kalbėdamas apie idealizmo grožybes ir Dievo gerumą, tik ką suvylė savo draugus vaizbos apivartoje. Taisi žmogus, bažnyčios šulas ir duosnus davėjas svetimšalinėms misijoms, vertė savo dirbtuvės merginas dirbti dešimtį valandų į dieną už badaujamą algą ir tuomi tiesiog drąsino paleistutyste. Taisi žmogus, kuris apdovanojino katedras universitetuose, kreivai prisiekavo teismuose dėl doliarų ir centų. Ir šitas geležinkelų magnatas sulaužė savo žodį kaip žmogus ir krikščionis, duodamas slaptą nuoskaitą vienam pramonijos kapitoni, surakintų į krūvą mirtiną kovą.

Tas pats buvo visur, piktadarybė ir klasta, klasta ir piktadarybė — žmonės jautrus, bet nei valgi, nei kilti, žmonės valgi ir kilti, bet be jautrumo. Ant galo buvo didelė, beviltė minia, be praklūnumo ir jautros, bet vali. Ji neuširdėjo pozityviskai arba iš noro, bet ji nusidėjo neveikiamai ir besužiningai, pasiduodama bėgama nedorūmi ir besinaudodama tuomi. Jei ji būtų kilti ir suziui, tai ji nejutų tamsi ir atsiskaitytų dalytis klastos ir piktadarybės pelnais.

As pamaciau, kad man nepatinka gyvenimas ant draugijos prielaimosios aslos. As piktinausi doriškai ir dvasiškai. As atminiau savo idealistus, nefrakutuotuosius pamokslininkus, sulaužytus profesorius ir valvyvos minties luomosuzininguosius darbininkus. As atsiminiau savo saulės ir žvaigždžių šviesos dienas ir naktis, kur gyvenimas buvo vienu laukinio saldimu stebuklu, dvasiškai besaunmyliško pritikimo ir doriško romano rojumi. Ir as pamaciau prieš save tvoskiančią ir degančią Sventą Taurę.

Tatai as atėjau atgal prie darbininkų luomo, kuriame gimiau ir prie kurio priklausiau. Man atsinitorėjo daugiau lipi augstyn. Be styrys augstiau manęs draugijos triobesis nepatraukia manęs. Mane užima triobėsio pamatas. Čion man smagu dirbti su buomu rankoj, petys į petį su protėgiais idealistais ir luomasužiniais darbininkais, kartkartėmis gerai paverčiant ir susiubuojant visu triobėsio. Ateis laikas, kuomet mės gausime daugiau rankų ir buomų darbui, mės ji nuversime drauge su jo viet su supuvusiu gyvenimu ir nepalaidotais numireliais, biatūrija saunmylybe ir persigėrusia materialybe. Tasyks mės išvalysime ponamį ir pastatysime naują žmonių būstą, kuriame nebus pramonios aslos, kuriame visi kambariai bus šviesesni ir oringi ir kur oras kvėpavimui bus valus, kiltas ir gyvas.

Tokia tai mano paziura. As žiuriu priekį į laiką, kuomet žmogus eis prie ko-nors vertesnio ir augstesnio negu jo pilvas, kur bus kiltesni skatinimai verči žmonės prie darbo negu šios dienos skatinimai, kuriais yra pilvo skatinimai. As laikausi savo tikėjimo į žmogaus kiltumą ir išnašumą. As tikui, kad dvasios saldumas ir besaunmylybė pergales žiaurų šios dienos rajuną. Ir galų galiausiai mano tikėjimas yra į darbininkų luomą. Kaip tulas prancuzas pasakė: „Laiko lipynė visuomet aida nuo medinės klumpės einančios augstyn ir nuo nužibinto bato einančio žemyn“.

As šnekejausi viešbučiuose ir

POLITIŠKOJI PRASME. Du politiku, perskaitę „Lietuvos“ p. Hertmanavičiaus prisielini dalyke „Lenkų Kongreso“, teip kalbėjosi:

A. Kokią politišką prasmę Tamista pripažįsti lenkamams prie lietuvių: plačiau ar siaurą?

B. Kaip tai? — nesuprantu!

A. Nagi Tamista tēmijai, kad per p. Hertmanavičių lenkai plačioje politiškoje prasmėje skaito lietuvių lenkais. As manau, kad greta plačiosios politiškos prasmės reikia suprastai ir neplašiajai, rasi, siaurąja.

B. Ooo!... Net ir į savo patėmijimus įtraukiau.

A. Na, kagi Tamista sakai apie politišką prasmę?

B. Hm!... As dar nesulaukia 35 metų amžiaus.... negyvenau 16 metų terp lenkų!... Hm.... Nesu ir lenkų tautos kongresmonu!... ERGO: Per mane lenkai galėtų kalbėti apie lietuvių tiktai siauroje politiškoje prasmėje!

A. Tū!... Kad tu suplėdētum!... Tai Tamista sovini-stas!... Rudšilio Špukas.

IS VISUR.

Atstovas Prancuzijos parlamento, Jaures, pagarsino laikraštį „Hamanite“ žinią, jog sukurstymui Prancuzijos valdžiai ir žmonių prieš maskoliškuosius revoliucionierius gyvenančius Prancuzijoje, amskoliskojo rando šnipai provokatoriai nutarė, laike keliones į Nizza, parengti bombos metimą į prezidentą Fallieres ir ministerijų primininką Clemenceau. Jaures, savo pagarsinimo pabaigoj sako: „jeigu as nesužinosiu, kad jie maskoliškosios policijos šnipai ne atsisakė nuo savo suamanyto ir ne apaleido Prancuzijos, as juos viešai apskysiu, pagarsysiu jų vardus, adresu ir jų darbus“. Taigi dėl laikymo svetvur šnipų provokatoriai Maskolijos randą gali patikti dar didesnis nemalonumas, negu patiko jį dėl Azevo darbų. Pas Jaurės jau Stolypin ne gali ne kratos daryti, negali uždrausti kalbėti teisybę apie nedorus caro valdžios darbus; ateis gal laikai, kad užrubežiuose ant kiekvieno caro tarno žiūrės kaip ant kokio kriminalisto.

Kadangi Paryžiaus teisėjas Hamelin pasmerkė už neramų užsilaimą kelis studentus areštan, studentai užsimanė jam atkerstyti per telefoną visokiose pardavinėse jie neva teisėjui užsteliavo daugybę visokių daiktų. Atkako 322 vežimai su užsteliavosi daiktais. Apart to atejo: penkios pašantos neva teisėjo masazistės, šešios užtrinių išpauistytojos. Ant galo atejo ir numirelių laidofojas apkalbėti, kaip palaidoti neva mirusį teisėją; bet šitą jau „numirelių“ pats savo ranka laukan ismetė.

Nuo 1 d. balandzio Anglijoj uždrausta neturintiems 16 metų rukių. Dabar Anglijos miestuose prisakytą nuo jaunų rukių atimti tabaką, o juos areštuoti. Uždrausta neuaugusiems lankyti salinius. Nemėiams uždrausta pardavinėti netik švaiginančius gerimus, bet teipgi cigarus, cigaretes ir tabaką.

Azijatiskojo Turkijoj, Adena apskirtyj, kadangi fanatiskieji mahometonai išdegino daug kaimų, 15000 ypatų neteko pastogės, kenčia šaltį ir alkį. Vienoj tik protestoniskoj parapijoj užmuše 19 protestoniskų pastorių.

Azijatiskojo Turkijoj dar nesilauja žmonių skerdynės. Viename tik Adena apskirtyj paskerta 25000 ypatų. Kuriai paėmė armeniečių apgyventų kaimą Kessah, turėjusį 10000 gyventojų. Kaimą išdegino, o didesnę gyventojų dalį išskerdė. Mieste Dzebel Bereket ir jo aplinkinėse mahometonai išnaikino visus krikščionių turtus.

Persijoj, prie miesto Tabris buvo smarkus mušiai tarp revoliucionierių ir šacho karių, kuriuose krito iš abiejų pusių daug žmonių. Dalis maskoliškos kariūmenės po vadovystę jenerolo Snarskio ties Jūfa peržengė jau Persijos rubežį.

Priešais Christiania, Norvegijos pakrantėse, susimusę garlaidys Edith su garlaidiu Oxford Edith paskendo. Prie to vienas pasazierius ir 16 igulos žmonių prigėrė.

Ko mums reikia pirmiausiai?

Paskaita, skaityta J. Laukio Sus. Kuop. Soc. Sąjūn. Am. susirinkime, Chicagoje, Ill. 21 d. kovo, 1909 m.

kitos įstaigos tankiausiai yra sudėtiniais žmonių turtais, leidžiančiais jiems turėti pelną ir net be darbo gyventi. Kapitalistai žmonėms leidžia turėti nuosavybę ne iš savo geros širdies, tik budami ir visiškai savo principo turėdami pelną iš jų; todėl tvirtinti, jog visi turtais ir kelių sukalbininkų rankas yra tik pasaka.

bet nereikia juokingesnio dailio kaip tvirtinimas, kad apdraudimui draugijos narių nuo išnaudojimo būtina yra centralizacija. Marksas, matyt, girdėjo kur ar skaitė ką tam panašaus, bet nesuprato gerai ir iš to nesuprato jam dalyko padarė savo "moksliškumą" išvedimus, kurių žmonės paklauso, turėtų atsizadėti savo valios ir tapti tikrais automatais. Centralizacija yra sutraukimas kokių nors spėkų į vieną spėką, kurios vedimas yra pavesta viename. Sulyg šito principo yra sutaisyta visokia mašina, arba padalinimas darbo spėkų ir jis puikiai atsako šitam tikslui. Bet mašina ar darbo spėka yra tik įrankiu atsiekimui tam tikro tikslo, o įrankis visuomet yra veikiamas kito. Taigi šitokia mašina, ar įrankis Marksas sumanė padaryti visą draugiją. Žmogus joje su visu savo protu, su laisva savo valia ir sau prigimtais palinkimais turėtų būti tik paprastu mašinos rato krumply. Kokia tad laimė būtų jam tokioje draugijoje! Tik vargiai žmonės panorės priimti šią jo malonę; šiandien plačiai yra žinoma, kad ta valdžia yra geriausia, kuri valdo mažiausiai ir todėl Markso centralizacijai nėra vilties įsigyventi draugijoje.

Kodėl visuomenė neprivalo kėsintis atimti nuo motinos augintinių vaikų, tai aš pinai padrožiau savo kungutėje, "Motėris ir jos vieta žmonijoje" ir todėl tą čia apleisiu.

Kad visuomenės reikalai turi būti tvarkingi didumui visuomenės balsų, tai teigti yra labai "mokslišką" tvirtinimas. Iš kur jis paėmė, žinome. Seniausios prielaidos teisybės — kas iš dalies ir dabar tankiai atsitinka — buvo geras tik su kumščia, lazda, kardu ar kitokiu tolygiu būdu. Kas norėjo savo teisybę parodyti, turėjo eiti ant paltų ir muštis; jei jis savo priešą nukovė, tai jo buvo teisybė, jei krito negyvas, tai buvo be teisybės. Bet Marksas, turėdamas daugiau žmoniškumo savyje už savo pranokėjus įstatymdavius, pripažino, kad užtenka riksmo prirodymui teisybės; kas daugiau rėks, to bus teisybė. Paš jį matyti buta logikos. Bet kokia ji savotiška!

Teip pat sunku yra suprasti kaip moters padėjimą gali pagerinti josios dalyvavimas politikoje. Tas bent vyro padėjimo nepagerina. Su kiekvienais rinkimais rinkėjai laukia geresnių laikų ateinančių ir vis tankiausiai sulaukia, tos pačios, bedarbės, kuri ir turėjo būti. Nuo politikos ne oras atsimaino, ne darbininkų susipratimas pasikeičia, ne darbdavių meilė prie darbininkų eina didyn. Viskas eina savu keliu nepriklausomai nuo politikos, ką gi tad gero ji gali priduoti moteriai? Politika nėra niekas daugiau kaip žaistas, kurs suaugusiems žmonėms nepritinka. Bet, oi, kaip dar žmonija toli nuo to! Teisybė, šitame žmonių padarė žingsnį pirmyn, seniausios jai laukė sau gero iš dangaus ateinančios, dabar ji laukia jo nuo politikierių, tik ant jos nelaimės, šitai nemažiau už dangų suvilija jos lūkestį. Šitą ve žaistą norima suteikti ir moteriai, sulyginti ją su vyru. Kokia tai geradėybė! — tik ne moteriai, bet vyru. Šiandien mat vyras imdamas pačią turį išesėti jai užlaikymą. Pati, jei ji tik namų darbą dirba, algos negauna ir todėl priversta yra gyventi iš uždarbio savo vyro, kaip dykduonė, parafazitas. Šitą ve parafazit vyras ir geidžia nusikratyti ir siūlo moteriai lygias teises. Nėra abejonės, kad šiandien šeimynos padėjimas yra labai netikėtas ir reikia jį taisyti, bet anaipol negalima kaltinti už tai pačios šeimynos. Engelsas savo išvedžiojimuais, nežinia "moksliškais" už išvedžiojimus Markso, kaip pirštu į sieną duria, kad moteris, gavusi ekonominę nepriklausomybę nuo vyro liausis norėjus šeimynos ir atsiduos laisvai meilei, vadinasi, mylės šiandien vieną, rytoj kitą, arba ir abudu šiandien, ir šeimyną ateities busianti visa draugija. Žinoma, žmonija eina šiandien ten, kur ji vakar pasirengė ir jos niekas nuo to nesulaikys. Ji jau ne vieną klaidą savo gyvenime padarė; kodėl ji šitos negali padaryti? Bet klaida vis bus klaida ir jei šitą klaidą žmonija padarė, tai tas bus jai jau antras sykis. Prasta tad iš jos būtų mokinė, jeigu ji tas pačias klaidas atkartotų.

Ant galo, tikėjimas žmogaus esąs jo privatinio dalyko ir neprivalas būti liečiamas... Kiek čia apkantos ir laisvės prietarams... po tų visų centralizacijų ir diduomenės varžymų laisvo augio asmenį! Neliesti kokio nors dalyko galima, jei jis nieku nekenkia visuomenei. Ar tą galima pasakyti apie tikėjimą? Žmogaus gerumas ar blogumas tik ir pačiam nuo jo tikėjimo. Kaip tad galima blogą žmogų pataisyti, nepalietus jo tikėjimo? Matyt, kas tą pasakė tikėjo ne į mokslią, tik į stebuklus. Bet, kaip jie retai šiandien atsitinka!

Ir teip, peržvelgę visą, teip vadinamą Markso mokslą, nerandame jame nieko moksliško. Manomos būtų jame yra tik svajonės ir remiamos lūkestis jomis yra tik tuščios viltys. Draugija nėra ir negali eiti ten, kur Marksas rodo jai kelią. Jo kelias yra klaidingas ir jis, kurie einate juo, neinate geru keliu. Svajonės negali išvesti žmogaus iš jo tamsaus padėjimo; tam reikalingas yra mokslas, tikras žinojimas dalykų stovio.

Tad, jeigu mes neturime nieko surengto mūsų išėjimui iš savo tamsaus padėjimo, tai ko mums reikia pirmiausiai? paklauskite manęs.

Pirmiausiai mums reikia draugijos; tokios draugijos, kuri savo gerovę ir gerovę savo narių laikyti vienu ir tuo patim reikalu. Suverti gi ji galima tikrai nuo pamato pradėjus. Kadangi pamatu draugijos yra tie, kuriems ji yra reikalinga ir iš kurių ji susideda, tai mes, reikalaudami jos, turime pradėti ją tvirti nuo savęs. Mums dori žmonės reikalingi — bukime pirma patys dorais. Pirma negu mes galėsime kaltinti kitus kame nors, turime apsižiūrėti, ar tos pačios kaltės netersia mūsų pačių vardo. Kol to nepadarysime, kol pamatę savo klaidas nepataisysime jų, tol mūsų kaltinimas kitų nieku mums gero neduos, tol mūsų pasistengimas sutverti geresnę draugiją bus velas darbas. Nieks neklausis balso, pataisos reikalaujančio, išsi-veržusio iš lūpų, atsiduodančių tomis pačiomis kaltėmis. Tik nekaltojo kaltinimo akmuo nukrisdamas ant kaltininko gali draugiją apvalyti nuo jos supuvusių ir neigėdžiamų narių.

bet gal sakysite, kad aš niekus kalbu, kad nuskaustoji žmonijos pusę, kuriai ypatingai šita geresnė draugija yra reikiama, neturi savo kalčių; kad tos kaltės, kurias ji papildo, yra neišvengiamos pasekmės praskaltimo prieš ją antrosios jos pusės ir kad ta antroji pusė, kaip priešas visos piktos, turi būti pralinta ir todėl ve pirmiausiai su ja reikia kovoti.

Jei jūs man tą pasakysite, tai pasakysite tuomi daug teisybės, bet toji teisybė bus išvirkščia. Valdo mus aplinkybės — tam tikros sąlygos ar galingi žmonės — bet tik tasyk, kaip mes joms ar jiems leidžiame mus valdyti — o ne kitaip. Teisybė, turintieji didesnę spėką, gali mus apkalinti, gali mums laimę su naikinti, gyvastį išplėsti, norėdami mus priversti po savo noru, bet tai nebus valdymas; bus tai žmogudybė. Valdymui visuomet reikalingas valdomųjų pritarimas. Todėl jūs, kurie sakote, jog nusidėdote sau ir kitiems ne savo noru, tik verčiami prie to, duodate savo sutikimą kitiems jus valdyti ir tuomi savo sutikimu nusikalstate. Bet šita nėra vienintelė išnaudojamųjų yda. Prisižiūrėję geriaus rasiame pas juos jų visą galybę. Jie visame yra megzdžiojais tu, kurių išlygas jie priima. Jūs, kurie kaltinate kapitalistus už darbininkų prispaudą ir praskaltimus, patys su mielu noru butumetėte tokią, jei tik jums pasipintų proga. Jūs žiurite į juos pavydo akimis, kad jie gali tinginaiuti ir pakakinti visus savo kad ir kvailiausius norus ir kovojuote su jais ne už žmonišką gyvenimą, tik už tas pačias ydas, kurioais atsižymi anie: už reikalus pilvo — ir tai dar sugadinto skonio: — už didesnę stiklą alaus didesniams apsaigimui savo proto, už didesnę kėšį mėsos — liekaną barbariško įpročio; už didesnę cigarę ir daugybę kitų šitoms panašių niekų. Pasakykite man, ar jūs kova, atmetus saumylybės norą pakakinti jų pačių nevertus pripažinimo reikalus, turi kokią augstesnę tikslą? Aš bent jo nematau iš jūsų programos. Jūs skelbiatė meilę, brolybę ir lygybę, bet ar pataikote tą parodyti savo darbais? Žinote patys, kad ne.

Patsai principas kovos už buvį, ant kurio bandote statyti savo naują draugiją, yra priešingas meilei, brolybei ir lygybei. Jūsų kelias yra tas pats, kad ir anų, kuriuos jūs visai pravardžiuojate: per prievartą, asaras ir prispaudimą ir rojų pakakino jų pačių nevertų norų ir jų sukvaimai vardan panai kinimo karės yra tik kaukė ant jūsų veido, po kuria stovi stora neapykantos pluta tiems, kurie jų netikimus norų negali pagirti. Tai yra vis stambios ydos, kurių reikia išsizadėti pirmą kaltinimo už jas kitų.

Toliaus mums reikia turėti tam tikras kelias, kuriomis mes galėtume eiti, neklindę vienas kito gyvenimo laisvės. Mums reikia turėti tam tikrą taisyklę, sulyg kurios mes galėtume būti pagelba vienas kitam nežengdami vienas kitam ant kelio, kuri užtikrintų mums apsidraudimą nuo priešingų mums spėkų ir po draugų duotų laisvės mūsų pačių gyvenimui; žodžiu sakant, sulyg kurios mes galėtume naudotis draugijos patogumais ir nejausti varžymo jos pačių. Tokia taisyklė yra senų senovės šviesuolių žodžiai: Daryk tą kitam, ko norėtum, idant kitas darytų tau tolygiame padėjime. Šitie prasti žodžiai duoda mums viską, ko mes jieskome: ir laisvę, ir teisingumą, ir pamokymą, kaip mums reikia elgtis. Čia yra vis kodeksas tiesių ir bet nereikia jo mokintis, nes kiekvienam yra suprantamas.

Turint draugijai pamatą ir jos pradžia, toliaus reikia rūpintis jos išplėtimu. Jūs draugija bus didesnė, juo didesnė bus jos galybė tenkinti reikalus savo narių; kur du gelbsti vienas kitam, ten darbas per pusę yra lengvesnis, o jei trečias prisideda prie jų, tai sunkumo lieka tik trečia dalis. Ką pirmą priešingosios spēkos sutiko žmogų vieną, tai dabar tos pačios spēkos sutinka jų tris, pastatiusius savo spēkas prieš jas. Ar reikia klausti, ar jiems trims lengviau bus atstovėti prieš jas, kaip vienam? Aiškūs dalykas, kad teip. Todėl, juo daugiau žmonių iš vieno kovoja su savo priešingumais, juo lengviau jie pergalę pasiekia. Bet kaip tą skaitli žmonių, kovojančių iš vieno padojimo? Kaip juos sutraukti įkruvą? Kaip padaryti jiems, kad jų reikalai ir draugijos reikalai, kurioje jie gyvena, yra vienu ir tuo patim dalyku?

Iki šiol buvo eita prie to keliu neapikant. Kas nedarė to, ko draugijos didina reikalavimą, tas buvo neapkenčiamas ir persekiojamas. Bet nuo neapkenčiamo negalima laisvę prisidėjimo; kiekvienas šalinasi skais.

draugija su savo neapikanta užduoda skausmą neapkenčiamam ir jis šalinasi jos. Draugijai iš to jokios naudos nėra sau priešą laimėjus. Teisybė, jis elgėsi priešingai draugijos diduomenės supratimui, bet ne dėlto, kad priešintis; tam galėjo būti viena iš dviejų priežasčių: 1) an gal jis nepermanė kas yra geras, o kas blogas, 2) ar gal to gero, kurį draugija mato tam tikrame dalyke nėra. Ir viename ir kitame atsitikime kaltas yra ne žmogus pats, tik jo supratimas tam tikro dalyko ir tik tą jo supratimą reikia kaltinti, o ne jį patį. Jei žmogus ką nors supranta klaidingai, tai mes jį turime pamokinti, parodyti jam jo klaidą, o darant tą nėra reikalo ant jo pykti, ar jį neapkęsti; jei priežastis jo klaidišką pasielgimo yra jo geresnis pažinimas dalykų, tai nuo jo mes patys turime pasimokinti ir jo nurodomus reikalus sutaisyti pagal jo mokinimą. Šiteip elgdamiesi mes turėsime priešininkus, kurie su mumis nesusitais, bet ne priešus, kurie mums velis blogo. Mes stovėsime kas sau, ir bet sujungti bendrais reikalais gynimos nuo nelaimių. Mūsų priešais bus tie, kurie statydami savo principus, negalėsime jų apginti. Tasyk mūsų priederme bus nuo jų gintis ir neduoti jiems mūsų skausmą.

bet tokiais pat priešais, ardančiais draugijos ramumą busime mes patys, jei, statydami savo principus, negalėsime jų apginti. Todėl, norint teisią ir dorą draugiją išplėsti, reikia netik liautis savo priešininkų neapkenčiam, bet ir priimti su džiaugsmu jų sveikas pažiūras. Šiteip nė vienas nebus stumiamas šalin ir kiekvienas bus traukiamas prie bendro draugijos darbo; draugija sparčiai augs skaitliu ir negalės iškrypti į klaidingas vėžes, nes klausydami sveikų proto patarimų, visuomet blogą pataisis ir liksis joje tik geras: tas, kas visiems nauda atneša, kas pakelia žmoniją į augstesnę stovį. Tokia draugija bus visiems vienodai teisinga ir kiekvienas ras joje sau užvėją nuo gyvenimo audrų ir laimę. Ji bus tikra tėvyske visiems ir visi bus jos mylimais vaikais, nežiurint į jų kilme, užsiėmimą ar tautybę.

bet ir geroje tėvyskėje randasi kampelis, kuris musų širdžiai buvo mielesnis kaip kiti. Gal mes labiau priprantame prie jo, gal jis geriaus atsako mūsų palinkimams, ar gal tiesiog žmogui nėra galima pilnai būti laimingu kur pakliuk. Jis yra apribota esybė ir apribotos vietos sau reikalauja. Kas nejučia to pasigerėjimo, kuris pripildo širdį žmogaus, kuomet jis, pasitrunkęs gerą valandą svetur, grįžta į savo seną gyvenimo vietą? Tarytum ir sienos sypsoi ir jį: jis čia jaučia save pats pas save esąs, namie. Niekur teip nėra gerai, kaip namie — sako kiekvienas, kas gavo progą namu pasigesti. Teip pat ir jo seni draugai, kaippinai, ar nėra jam geriausias žmonėmis iš visų, nors kiti žmonės nemažiau būtų gerai už juos? Kas gali jam pakeisti juos? Jei bent tik kiti toki jau draugai. Bet įgijimas jų ima laiką. Idant žmonės turėti sau draugais, reikia su jais pagyventi, gerai pažinti jų sielą, perleisti su jais džiaugsmus ir sielvartus, supinti, teip sakant, jų gyvenimą ir savo į vieną visą, ir po to visko ar galima sakyti, kad jie mums nėra nieku daugiau už kitus žmones? kad juos lengvai galima užmiršti? Tai negalimas daiktas! Tai yra nesutrukomi ryšiai, kurie rida žmones su žmonėmis ir padaro iš jų draugijos branduolius: šeimynas, gimines, tautas.

bet tai yra patriotizmas!... su nuogačia sakysite man. Gal but, kad tai yra jis; bet ką jis kenkia? Ar jis gina žmonėms vienos tautos laikyti žmones kitos tautos žmonėmis? Ne. Jei kyla nesutikimai tarp tautų, tai tam ne tautiškumas kaltas, bet tik priežastys: stoka supratimo, noras valdyti, išdidumas, senas nesikentimas, ir tt. Tas viskas gali būti pas žmones ir be tautiškumo jausmų. Tautiškumas, arba patriotizmas yra įgintas žmogaus palinkimas mylėti artimus savo širdžiai žmones labiau kaip tolimesnius. Mes mylime savo vaikus labiau negu svetimus; mylime savo brolius ir seseris labiau negu pašalinius žmones.

bet gal čia užkirsite man, kad aš klystu tą sakdamas; kad, broliai ir seserys ne kiek nedaugiau apeina mus, — ypač dabartinėje pirkybos saiko gadyneje, — kaip kiti žmonės. Jei tą sakysite, tai tik nuvokite tą pirkybos luobą nuo žmogaus prigimimo, o išvysite po juo kaip kaitriai dega ten giminybės jausmai. Šitie jausmai nėra nieku kitu, kaip paties savęs gerbimu, kuriame mes pasvečiamė viską, ką turime, nes tik tas, gerbimas savęs mus spiria gyventi. Musų broliai ir musų seserys, ar jie nėra dalimi mūsų pačių? Gi tas pats kraujas pas juos teka, kad ir pas mus, tai pati motinos širdis glaudė juos prie savės ir troško vienodai gero jiems kaip ir mums. Argi tai būtų padoru juos užmiršti? Ne. Tai būtų niekinimas paties savės. Šitie patys ryšiai rida mus toliau su gimine ir tauta, kurioje užaugome, kurios gerus ar blogus palinkimus pasisavinome. Jei jie yra geri, tai musų laimė, mes galime gerėti ir didžiulius jais; bet jei nekoki, tai musų švenčiausia priderme yra vėl juos taisyti, taisyti netik pas save, bet ir pas tuos, kuriuos likimas suriso su mumis į vieną giminingą tautą. Šitas vė ir yra patriotizmas ir jis yra prigimtu žmogaus jausmu, ne kiek nekludančiu jam būti žmogumi savo vietoj.

bet ne tauta, ne abelnai draugija negali suteikti laimės savo nariams, jei jie visko laukia nuo kito, o nieko nuo savės. Šiandien visokia gerovė yra laukiama tik nuo tautos ar tautos vadovų. Bet vadovų tarytum nieks sau laimės pats negali surasti ir nė nebando jos jieskoti. Norėdamas kas nužiti į dangų,

laukia kunigo geradėjo, idant jis savo užtartinu atkeltų jam dangaus vartus; jieskantis sveikatos tiki, jog jį gali jam duoti gydytojas; norintis būti teisingu tiki į galybę apgynejo žodžio, kuris jo kreivus darbus parodo tiesais. Prie šitokio dalykų stovio jokia draugijos tvarka negali užtikrinti gerovės žmonėms. Gerovė sau žmonės gali surasti tik patys; kas eina į dangų, turi mokėti jo vartus atsikelti pats, be keliaklupčiavimų po kojomis kitiems; kas jiesko sveikatos, turi žinoti pats kas jam ligą padaro, ir kas nori būti teisingu, turi žinoti kas yra blogu, o kas geru. Tik tas gali būti laisvas nuo skaudimo, kas nėra vedamas kito, kas savo gyvenimo taku eina pats; eiti gi pačiam savo gyvenimo taku reikia turėti narsą ir žinojimą. Todėl mums, norint pasikelti iš prispaudos vargų, pirmiausiai reikia apsisiviesti, pažinti savo gyvenimo taką ir paskui eiti juo.

GALAS.

EMILE ZOLA
RYMAS
ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tęsa)

Santobono nieko neatsakė. Prada palngavo galva ir toliau kalbėjo su Pierre'u.

— Kagi, žinoma, nuodai!... Ryme, kaip ir seniau, febevispatauja nuodai. Jei mirtis esti staigi, neisakinama — visi tuojau mano apie nuodus; reikia tikrai patėmyti, kad nė viename mieste nėra tiek daug staigių mirčių, kaip Ryme... Taip, taip, nuodai užmuša ir nepalieka jokios žymės, jais naudojosi imperatoriai ir popiežiai ir mūsų dabartinė demokratika buržuazija... Ir jis priedė daug pavyzdžių nunuodijimo.

Santobono visą laiką tylėjo, išmeigęs juodas akis į Pierre'ą.

— Vistiek, — tęsė grafas, — tie, kurie taip labai sergstisi, nevisai teisingi. Pasakojau, kad nė vienas kardinolas dreba ir neįtiki. Aš žinau vieną kardinolą, kuris mėsą tevalgo, tiktai savo virėjos nupirkta ir iškepta. Na, o popiežius, jei jis ir turi kokius abejojimus... Pierre vėl nuostabiai susuko:

— Kaip, ir popiežius? Ir popiežius bijo nuodų? — Taip, mano mielas, taip bent manoma. Žinoma, esti tokios dienos, kuomet jis gerai supranta, kad jis pirmas yra tykojamas. Argi tamsta nežina senobinės patarlės Rymo, kad popiežius neturi ilgai gyventi ir jei jis priešais, nemiršta, jam ateina pagelbon? Juk jam vieta — danguje, kaip tik jis pasensta, pradeda kentti kitiems ir bažnyčiai. Ir tas daroma labai tankiai, užtenka, mažiausiu slogu ir jis jau atsiveikina su šventu sostu.

Ir jis papasakojo, kaip popiežiai sergstisi nuodų.

— O kagi, — juokdamos, užbaigė jis, — juk kuomet nors reikia mirti, jei to reikalauja bažnyčios labas... Ar ne tiesa, abate?

Santobono, kuris buvo nulaidęs galvą ir žiūrėjo į krepšelį, taip užklaustas, tik pakėlė galvą, bet nieko neatsakė.

— Ar ne tiesa, abate, — atkartojo Prada, — kad tiktai vienas Dievas; o ne nuodai, numarina?

Visi trys nutilo. Pavaziavus kelias minutes, Prada susuko savo vežėjui:

— Matteo, sustok prie Osterija Romana. Ir atsiskukęs į kunigus, jis pridūrė:

— Meldžiu man atleisti, aš pažūrėsiu ar nėra mano tėvui šviežių kiaušinių, jis taip labai juos mėgsta.

Karieta sustojė. Prie paties kelio stovėjo sena sunklė su triukšmingu užrasu — Antica Osteria Romana. Grafas vikriai išsoko iš karietos, kalbėdamas:

— Aš tiktai ant valandėlės, tuojau sugrįšiu.

Grafas nuėjo, bet neilgai trukus vėl sugrįžo ir pratarė:

— Ponas abate, ar neisgersi baltojo vyno? Aš žinau, kad tamsta užsiimi vyno dirbimu, o čia yra vynas, kurio verta paragauti.

Santobono nereikėjo prašyti.

— O, aš žinau, žinau! Tai vynas Marino; jei dirba iš vynuogių, kurios auga dar ant liesnės žemės, negu pas mus Fraskati.

Ir jis neisleidžiamas iš rankų krepšelio pradėjo eiti. Grafas, lyg užpykęs, pasakė:

— Ištikruju, koks tamsta esi! Jis tamstai visai nereikalingas, palik karietoje.

Pateris nieko neatsakė ir nuėjo.

Grafą čia gerai pažinojo. Juos sutiko senutė, kuri žadėjo pajieškoti kiaušinių, bet tikrai neprizadėjo, nes vištos deda kur pakliuva.

— Gerai, gerai! Pažiūrėk, o mums tuo tarpu tepaduoda baltojo vyno.

Jie nuėjo į sodą ir ten jiems atnešė vyną. Grafas linksmiai pripylė stiklus ir Santobono vienu gurksniu išstino savo stiklą. Ant žemės prie savės jis atsargiai pastatė savo krepšelį.

Prada, pildamas antrąjį stiklą Santobono, pamatė sceną ir, kumštelėjęs Pierre'ą, abu į jį emė žiūrėti. Netoli jų vaikštinėjo kelios vištos ir, pamatę krepšelį su figomis, emė artintis prie jo. Viena drąsėnė, aukštai keldama kojas, priėjo ir įleido snapą į figą, kuri matėsi tarp lapų.

(Toliau bus).

Iš visur.

Isvytas, reikalaujant Jungėnėms. Valstijoms, iš: Prancūziškų valdybų vidurinė Ameriko, buves Venezuėlės prezidentas Castro, ant garlaivio Versailles atkako vėl į Prancūziją į uostą St. Nazaire. 23 d. balandžio jis atkako į Paryžių.

Prancūziškoj valdyboj Algieri, šiaurinėj Afrikoj, tarp čiabuvių provincijoj Constantine apsiėskė badas ir kaipo jo pasekmės, smarkiai siaučia šiltinės, kurios jau ne mažai žmonių į kapus nuvarė.

Nacionalistais, turkiškų tautiškų atstovų susirinkimas mieste San Stefano nutarė Turkijos sutartą prašalinti nuo sostu.

Peterburge likosi suareštuotas Amerikos ukėsas Dubrowsky už agitavimą tarp kareivių. Dubrowsky gimęs Varšavoje.

NAUJI RAŠTAL.

Konstitucija Lietuvių Socialistų sąjūgos.

Lietuviška Muzika Česlovo Sosnauksio. N. II. Hymnas "Jau slava sukilo". Vienam balsui su akompanimentu forteponu, 2 pusl.

Lietuviška Muzika Česlovo Sosnauksio. N. IV. Tas pats hymnas vyrų chorui su akompanimentu forteponu. Gaidos.

Lietuviška Muzika Česlovo Sosnauksio. N. I. "Kur teka Seisė". Maišytiems balsams. Gaidos.

VIETINĖS ŽINIOS.

Namuose pn. 15 Elston ave., pereitos nedėlios dieną užgimė smarkios imtynės tarp policisto Hartungo ir darbininko Juozo Mikasos. Mat Mikasa parejo namon girtas ir užsimanė pačią mušti. Pati pašaukė policistą Hartungą, kuris norėjo girtą Mikasą suareštuoti, bet tas nesidavė. Besitasant, abu, sukibę, priėjo prie trepų nuo antrų lubų ir nupulė žemyn. Nors žaidų Mikasą neturėjo, bet jį nugalėto liginubūtin. Išsyk jis net sveiku rodėsi, bet ant rytojaus, penktą valandą jis pasimirė. Pasirodė, kad galvos kiaušas buvo sutrukęs.

Pereitos nedėlios dieną ant kertės State ir 31 str. detektivai suareštavo 27 metų juodparvį Christopherą Phelps. Jis apkaltintas už išveržimą į aptieką J. Eisensteino, pn. 131 S. Canal str., kur iš kasos paėmė \$185. Policija užtikrina, kad jis stacionų prisipazino, bet jis sako, kad tas yra melas. Kad vagiliai mėgsta meluoti, tą visi žino, bet teipgi žinia, kad ir policistai ne visada myli teisybę.

Pereitos nedėlios naktį, ant kiemo Valtorio Du Brack atėjo du jauni vilkai, ištrūkę nuo jų augintojo gyvenančio pn. 2318 Evanston ave. ir užpuolė ant šunų. Išgirdę šunų pakeltą liarmę, Du Brack, tikėdamas, kad atėjo sveitinoti šunes, atėjo, saviemsiais pagelbon, bet vilkai tuojaus ir ant jo užpuolė ir jis turėjo begti ir kambaryje užsidaryti, ir užsidarę, šaukė policiją pagelbon. Kol atkako policija, atbėgo ir vilkų augintojo tarnas, kuris pabėgėlius pirma išsivedė.

Gyvenantis namuose pn. 223 Mohawk str. 55 metų H. Schamer pasikorė. Mat jis turėjo skaudamas akis ir pabugo, kad ne apjaktų. Jis turėjo matracų dirbtuvę ant S. Canal str. ir dėl akis skaudėjimo negalėjo dirbtuvės prižiūrėti. Kybantį rado jį sumus ir iš kilpos išėmė, bet atgaivinti jau nebuvo galima.

Pereitos nedėlios dieną pasi-baigė perstatymai didesės operos Auditorium teatre. Nors šimet nebuvo garbiausių trupų giesmininkų ir giesmininkų, bet lankytojų netrūko. Gal kita meta opera pasibūs ligiau Chicago ir duos daugiau naujų veiklų.

i knyga dovanu
vadinamą „SIDABRINIS
i ką ji rašo? Jei neskaitei
čia bent keliais žodžiais pa-

laiko, kada jās jau buvo pilnai
ste Jeruzolimo, tēmiē Ludēios

okais ir darbininkais žmonėmis,
sipratimo priešai valdžios ir ka-

erzino labai Judejos valdonus
jojo priekabių, kad apkaltinti jį
tokį maištininką nuzudyti. Ir
akus, kurie paliudijo, buk Jėzus
s, draugauja vien su valkatomis,
kursto prasčiokus sukilti prieš
určius, o pats nori tapti žydų ka-
jų Judejos valdonai pasiremdami

kinimo myrių pakabindami ant
 eikš kartunes, ant kokių karda-
 priskaltėlius.

no Jėzus, ne pati Biblija taip
 užmanė, nei šašaisina to laiko
 elė. Ji aprašo įviską ką Jėzus
 nuzūdų, bei jį sugavo, kaip
 tiose Kaipošias ir Piloto, ka-
 otių, nukryžiuojimo vietą ir tt.
 ir taip suprantami neaprašo
 elė, o jį yra užvadinta pasaky-
 o tikra istorija iš Jėzaus gyven-
 iš daugiau apie Jėzų kaip iš dau-
 aiškiai ta visą paveikslą, lyg
 savo akimis tą tragediją matė.

simokė \$2.00 prenumeratoras už pasakytos vertės knygėlę duosimės rinkinį iš visų kitų namų rūšių iš Jėzaus gyvenimo. Nors bet ne visi esame girdėję taip patsi knygėlę ją aprašo. Todėl knygy Orderį vardu A. Olszewski, 10, III., ir prisiųsk jį mums, **7 dyvikų mėnesių kasdieną knygėlę dovanoj.**

tikiai 900 egz. Todėl pasiskutina. :
SKIS, "Lietuvos" Išeisiojas.

LOWE AVE. ARTI 33 GATV.
2 lubų murinis namas, 4 gyv.
mal po 4 kambarius. Puikus pa-
mąs. Vaidrybė. Gražus. Įteig-
ta. Uzpakalį didžiojo namo ket-
kambarių murinis namelis.
27x125 pėdas. Randos atneša
į metus. Kaina tuojaus per-
tik \$5000

LOWE AVE. ARTI 33 GATV.
2 lubų murinis namas, 2 pagy-
mą po 6 kambarius. Vanos ir
naujausi įtaisymai. Naujas na-
mąs. Kaina \$5000

LOWE AVE. ARTI 34 GATV.
Murinis namas, 4 kamai ir 2 va-
nos. Lotas 27½x127½. Kaina \$2500

LOWE AVE. ARTI 34 GATV.
3 lubų murinis namas, 3 pagy-
mą po 6 kambarius. Vanos. Lo-
tas 27½x127½. Puikus namas. Lo-
nas \$5000

LOWE AVE. ARTI 36 GATV.
Tūlime keli murinis namas vi-
kloms kainomis nuo \$3000 iki \$7500

LOWE AVE. ARTI 38 GATV.

Medinis namas.	9 kambarių.	vnt.	garas.	Geras namas.	Kaina \$112
PA'NELL AVE.	ARTI 32	GATV.			
2 l by murinis namas.	2 pagyveimai po 6 kambarių.	Kaina \$20			
POPLAR AVE.	ARTI 31	GATV.			
Murinis ir medinis namas.	4 gyvenimai.	Randa \$32.	Kaina \$23		
WALLACE GATV.	ARTI 32	GATV.			
Murinis namas.	Aukšta medinė ponamis.	Lotas \$2125.	Kaina \$125		
WALLACE GATV.	ARTI 33	GATV.			
2 luby murinis akmenų ponamis.	Puikūs namas.	Kaina \$275			
WALLACE ST.	ARTI 35	GATV.			
3 luby murinis namas.	Akmenų priekabys.	Krautuvi 15 gyvenimai po 4 kambarių.	3 gyvenimai po 4 kambarių.	125 pedas.	Randos atneša \$324
metus.	Kaina tik				\$78

33	GATV. ARTI HALSTED	GAT
5	kambary medinis namas.	K
25x147	Aukštas ponomis.	Lo
na		\$17
33	GATV. ARTI AUBURN.	ART
4	rumly medinis namas. Lotas 2	
147.	Aukštas ponomis. Kalina \$14	
34	GATV. ARTI HALSTED	GAT
2	hubu murinis namas, aukštas	
namas 2 gyvenamajai po 6 kambary		
su maudyklėmis. Ir visais gyvenamaj		
(spakaj) medinis namas, 4 kam		
riai. Lotas 50x130 pėdų. Rand		
metiša \$552 metus. Kalina \$5.0		

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonėms pinigų pirkimui namų ir lotų mieste Chicago's nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perkami namai ar lotai, o neturi visų pinigų, atėik pas mus, o mes tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokėsčių.

ŠITA BANKA taipgi prima užduėjimui pinigų nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi parsamdo žmonėms skrynelės (Boxes) pasidėjimui pinigų už \$3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali priėjsti.

ŠITA BANKA parquoda namus ir lotus lengvais išmokejimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, atėik pas mus, o mes tau surasime tą ką norėsi ir ką jiešai.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, biznius ir naminus baldus turtingiausiose Apsauginio (Insurance) Kompanijose. Taipgi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda šifortas ant visų linijų ir siūnia pinigų į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau ir pigiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, atėikite pas mus, o mes su noru išklausiame Jūsų reikalus ir jeigu bus galima, mes juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitės prie mūsų laiškais adresuodami

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

No. 100 Pasaka apie kantriją Alena. dūktier turki clesioris. Antonijs, kuri per 22 metus vėšedodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškėntė. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, III, 1902, puslapių 66. \$20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jevą. Priedas prie sulygintuosios mytologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal volkšų vertimą lietuviškai sutalė P. Miškinis. Chicago, III, 1908, puslapių 31. \$10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apsakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeldi norintiesiems suipažinti su buvū ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji vertė skaitytė drauge jausti su varga prisilgėta žmonėmis. Chicago, III, 1904, pusl. 60. \$15c

No. 124 Robinsonas Kruzlis. Grafi moralistika pasaka. Antra patalaya laida. Chicago, III, 1903, pusl. 83. \$25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojowski, vertė K. Puidas. Telpa čia sekanči apsakymai: 1. Sunakalis, 2. Vienas, 3. Motina, 4. Laivės avėntė, 5. Juras, 6. Rodaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygėlė įdomi kiekvienam. Chicago, III, 1908, pusl. 76. \$20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidė iš Nazareto. Apsakysa iš liaukų kankinimo Kristaus. Eugenijus Šue. Vertė J. Laukis. Chicago, III, 1906, pusl. 163. (šita knygelė Vilniaus apskaitos uždraudė lietuviams skaityti). Kalna \$50c

No. 185 Žmogus nepiluiškas. Vertė iš švediško Nėris. Labai grafi apsakėlė, kaip turtingo prekejo sunus apsi-veči su varginga mergina ir laimėjus gyvenimo už kitus, apsigavusiu turtingu. Šita apsakėlė užima kiekvieną jauna vaikina ir mergina ir mokina žmoniškos doros. Chicago, III, 1903, pusl. 23. \$10c

No. 200 Akis už aki, dantis už dantį. Juokalo viename akte. Pėrditė iš volkšio. Chicago, III, 1907, pusl. 29. Kalna \$10c

No. 210 Dėdė atvažiuo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutalė B. B-a ir M. P-a. Chicago, III, pusl. 62. \$20c

No. 225 Geriausis vėliavė, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutalė B. B-a ir M. P-a. Chicago, III, 1902, pusl. 48. \$15c

No. 257 Kun. Gramulos raitinėjė. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Grafi, parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, III, 1906, pusl. 14. \$15c

No. 262 Mindaugis. Lietuvos karalius. Istoriskos pavelkės 5-oje sklovė. Lenkiškai parašė J. Joffe. Sutalė Lietuviškai vertė V. Kriko (Dr. V. Rudika). Chicago, III, 1900, puslapių 86. \$25c

No. 286 Pirmi žinginiai. Drama keturiuose veikėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoje. Chicago, III, 1909, pusl. 60. \$20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puidas. Veiksmo vieta - Neapolio šalių laikotikimas. Chicago, III, 1908, pusl. 32. \$10c

No. 302 Šiaurės Karzylai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir volkšio vertimų vertė K. Puidas. Veiksmas atsitūva Norvegijos šiaurės karaliūvo Erikio Kruvinio Kivrio laikuose. Chicago, III, 1908, pusl. 77. \$25c

No. 331 Žilė galvėn - volinas vėdegė. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutalė M. P-a. Chicago, III, 1902, pusl. 31. \$10c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos pėmos. Parašė Jonas Visokas. Telpa čia eilės: Gyvybė, ištverimė, Vylis, 3 sonetai, Pėvėrbai ir Jautimai. Chicago, III, 1907, puslapių 41. \$15c

No. 397 Keplos kancios. Eilės. Parašė Liepkas. Chicago, III, 1909, puslapių 28. \$10c

No. 597 Žvėrys ir žmogus. Pagal Schmeilį sutalė Sernas. Mokslas apie subudavimą nuo visokių žvėrių, paukščių, sparnkų, žarnpilių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvūnų giminę jis tveria. Su pavelkėliais. Chicago, III, 1906, pusl. 313. \$10c

No. 606 Airlia. Lapai iš istorijos Airljos. Parašė A. Januškis. Chicago, III, 1908, pusl. 63. \$15c

No. 630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlande parašė Sernas. Su pavelkėliais. Yra tai svarbiausia mokslinė knyga apie visas mūsų pasaulio žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatavimą, visų žemės kraštų ir net mažiausią žmonių žemės ir jų pavelkės. Apie jų kilmę, parvą, tikėjimą, pėročius, užstėmimą ir abelau viską. Kas nori plinai pažiinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, III, 1903, pusl. 667. \$20c

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Gelkie, Nalkovskį ir kitus sutalė Sernas. Su pavelkėliais. Aikliai ir suprantamai aprašo mūsų žemės pavaldį, didumą ir platumą; jos klimatus, jų vardus, augalų, vėkumus, metodus ir savus ypatumus; kokių žmonių susidėda žemė, kur ir kiek jie yra angli, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotas, gylis; kokie kuriose vandenys: sūrus, pėrskai, kartūs; kokie juose gyvena gyvūnai ir t. žemė aprašyta dalimis: iškaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir t. t. Kiek kurioje žemėje yra gyvūnų; kokių žemiškųjų kalbų, papročių, ušėimimų, pramonės, išdarbių, ir tiepus; kokie miestai, ir kiek gyvenytojų, fabrikų, pramonų; kur kokie orai: šaltai ar karščiui, lytus ar gėdros; kur koks lietus diešos ir nakties. Knyga didelė 630 puslapių, iš kurios stundėlis popierus spausdinti.

No. 473 Apleiškimas atmosferoje arba meteorologija. Pagal protoskolas. Vojeikovs sutalė Sernas. Aprašo, iš ko susitveria oras žemės ir atmosferoje, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios žviesos ir šėšėlini, ir daugybę kitų įvairiausių orų apsišėkimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas žmogus, išskaitantis, supranta, kaip permainos oras, ir ypač ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, III, 1907, pusl. 238. \$75c

No. 473 Apleiškimas atmosferoje arba meteorologija. Pagal protoskolas. Vojeikovs sutalė Sernas. Aprašo, iš ko susitveria oras žemės ir atmosferoje, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios žviesos ir šėšėlini, ir daugybę kitų įvairiausių orų apsišėkimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas žmogus, išskaitantis, supranta, kaip permainos oras, ir ypač ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, III, 1907, pusl. 238. \$75c

No. 90 Oltipa. Grafi apsakysa iš liaukų svaitarpinės karės šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra patalaya laida. Chicago, III, 1906, pusl. 98. \$25c

No. 97 Pamokslai šėiminties ir telėsybės. Išgūdinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikėlams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 123 juokūnų, bet šėiminties ir pamokslų pasakėlių, mokėdėčių, gėros ir šėiminties. Chicago, III, 1904, puslapių 123. \$10c

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 98 Pragaras atgijimas. Parašė L. Tolstoj, vertė Z. A. Kritiškas piešinis dartinės draugijos tvarkos alėgoriskai parašytas. Chicago, III, 1906, pusl. 22. \$10c

No. 100 Pasaka apie kantriją Alena. dūktier turki clesioris. Antonijs, kuri per 22 metus vėšedodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškėntė. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, III, 1902, puslapių 66. \$20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jevą. Priedas prie sulygintuosios mytologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal volkšų vertimą lietuviškai sutalė P. Miškinis. Chicago, III, 1908, puslapių 31. \$10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apsakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeldi norintiesiems suipažinti su buvū ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji vertė skaitytė drauge jausti su varga prisilgėta žmonėmis. Chicago, III, 1904, pusl. 60. \$15c

No. 124 Robinsonas Kruzlis. Grafi moralistika pasaka. Antra patalaya laida. Chicago, III, 1903, pusl. 83. \$25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojowski, vertė K. Puidas. Telpa čia sekanči apsakymai: 1. Sunakalis, 2. Vienas, 3. Motina, 4. Laivės avėntė, 5. Juras, 6. Rodaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygėlė įdomi kiekvienam. Chicago, III, 1908, pusl. 76. \$20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidė iš Nazareto. Apsakysa iš liaukų kankinimo Kristaus. Eugenijus Šue. Vertė J. Laukis. Chicago, III, 1906, pusl. 163. (šita knygelė Vilniaus apskaitos uždraudė lietuviams skaityti). Kalna \$50c

No. 185 Žmogus nepiluiškas. Vertė iš švediško Nėris. Labai grafi apsakėlė, kaip turtingo prekejo sunus apsi-veči su varginga mergina ir laimėjus gyvenimo už kitus, apsigavusiu turtingu. Šita apsakėlė užima kiekvieną jauna vaikina ir mergina ir mokina žmoniškos doros. Chicago, III, 1903, pusl. 23. \$10c

No. 200 Akis už aki, dantis už dantį. Juokalo viename akte. Pėrditė iš volkšio. Chicago, III, 1907, pusl. 29. Kalna \$10c

No. 210 Dėdė atvažiuo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutalė B. B-a ir M. P-a. Chicago, III, pusl. 62. \$20c

No. 225 Geriausis vėliavė, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutalė B. B-a ir M. P-a. Chicago, III, 1902, pusl. 48. \$15c

No. 257 Kun. Gramulos raitinėjė. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Grafi, parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, III, 1906, pusl. 14. \$15c

No. 262 Mindaugis. Lietuvos karalius. Istoriskos pavelkės 5-oje sklovė. Lenkiškai parašė J. Joffe. Sutalė Lietuviškai vertė V. Kriko (Dr. V. Rudika). Chicago, III, 1900, puslapių 86. \$25c

No. 286 Pirmi žinginiai. Drama keturiuose veikėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoje. Chicago, III, 1909, pusl. 60. \$20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puidas. Veiksmo vieta - Neapolio šalių laikotikimas. Chicago, III, 1908, pusl. 32. \$10c

No. 302 Šiaurės Karzylai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir volkšio vertimų vertė K. Puidas. Veiksmas atsitūva Norvegijos šiaurės karaliūvo Erikio Kruvinio Kivrio laikuose. Chicago, III, 1908, pusl. 77. \$25c

No. 331 Žilė galvėn - volinas vėdegė. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutalė M. P-a. Chicago, III, 1902, pusl. 31. \$10c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos pėmos. Parašė Jonas Visokas. Telpa čia eilės: Gyvybė, ištverimė, Vylis, 3 sonetai, Pėvėrbai ir Jautimai. Chicago, III, 1907, puslapių 41. \$15c

No. 397 Keplos kancios. Eilės. Parašė Liepkas. Chicago, III, 1909, puslapių 28. \$10c

No. 597 Žvėrys ir žmogus. Pagal Schmeilį sutalė Sernas. Mokslas apie subudavimą nuo visokių žvėrių, paukščių, sparnkų, žarnpilių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvūnų giminę jis tveria. Su pavelkėliais. Chicago, III, 1906, pusl. 313. \$10c

No. 606 Airlia. Lapai iš istorijos Airljos. Parašė A. Januškis. Chicago, III, 1908, pusl. 63. \$15c

No. 630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlande parašė Sernas. Su pavelkėliais. Yra tai svarbiausia mokslinė knyga apie visas mūsų pasaulio žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatavimą, visų žemės kraštų ir net mažiausią žmonių žemės ir jų pavelkės. Apie jų kilmę, parvą, tikėjimą, pėročius, užstėmimą ir abelau viską. Kas nori plinai pažiinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, III, 1903, pusl. 667. \$20c

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Gelkie, Nalkovskį ir kitus sutalė Sernas. Su pavelkėliais. Aikliai ir suprantamai aprašo mūsų žemės pavaldį, didumą ir platumą; jos klimatus, jų vardus, augalų, vėkumus, metodus ir savus ypatumus; kokių žmonių susidėda žemė, kur ir kiek jie yra angli, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotas, gylis; kokie kuriose vandenys: sūrus, pėrskai, kartūs; kokie juose gyvena gyvūnai ir t. žemė aprašyta dalimis: iškaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir t. t. Kiek kurioje žemėje yra gyvūnų; kokių žemiškųjų kalbų, papročių, ušėimimų, pramonės, išdarbių, ir tiepus; kokie miestai, ir kiek gyvenytojų, fabrikų, pramonų; kur kokie orai: šaltai ar karščiui, lytus ar gėdros; kur koks lietus diešos ir nakties. Knyga didelė 630 puslapių, iš kurios stundėlis popierus spausdinti.

No. 473 Apleiškimas atmosferoje arba meteorologija. Pagal protoskolas. Vojeikovs sutalė Sernas. Aprašo, iš ko susitveria oras žemės ir atmosferoje, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios žviesos ir šėšėlini, ir daugybę kitų įvairiausių orų apsišėkimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas žmogus, išskaitantis, supranta, kaip permainos oras, ir ypač ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, III, 1907, pusl. 238. \$75c

No. 473 Apleiškimas atmosferoje arba meteorologija. Pagal protoskolas. Vojeikovs sutalė Sernas. Aprašo, iš ko susitveria oras žemės ir atmosferoje, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios žviesos ir šėšėlini, ir daugybę kitų įvairiausių orų apsišėkimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas žmogus, išskaitantis, supranta, kaip permainos oras, ir ypač ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, III, 1907, pusl. 238. \$75c

No. 90 Oltipa. Grafi apsakysa iš liaukų svaitarpinės karės šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra patalaya laida. Chicago, III, 1906, pusl. 98. \$25c

No. 97 Pamokslai šėiminties ir telėsybės. Išgūdinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikėlams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 123 juokūnų, bet šėiminties ir pamokslų pasakėlių, mokėdėčių, gėros ir šėiminties. Chicago, III, 1904, puslapių 123. \$10c

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvų dalykus. Pagal profesorių Nus-

No. 655 Istorija abelna. Dailis I. Nuo seniausiu laikų Chialjos - 2800 m. pr. Kr. iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniskojo 146 m. pr. Kr. Surasė Dr. A. Bacevicius. Su pavelkėliais, parodančiais tų laikų piramidą, sienas pilių, tvirtovių; tipus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir t. t. Chicago, III, 1904, pusl. 498. \$100c

No. 657 Istorija Suvenyčių Valstijų šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žemės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką karavo ir kokioms metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gėro šalį šalį padarė. Prie galo knygos telpa šalies vardai ir siekliai; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva". Chicago, III, 1901, pusl. 580. Kalna \$100c

No. 658 Istorija Chicago's Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučano prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuvių draugysčių, su kokiais vardais ir siekliais; chronologiška peržvalga Chicago istorijos darbių nuo pat čia į atradimo iki dabalgi 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučano su "Lietuva

